

som de saa mange Gange have fundet for godt, give Folk Brød, der er tilvirket af bedærvet Meel. Naar Landboerne nemlig nu faae Tilsladelse til at tilvirke Brød af de samme Sædearter, som Kjøbstadbagerne, vil det virke som et opmuntrende Exempel paa dem, saa at de ville finde en absolut Nødvendighed i at arbejde og tilvirke deres Brød med mere Reellitet end mange Gange fæet er. Det vil vistnok Enhver her i Thinget ndrømme, at man ikke saa sjældent har truffet paa at faae Brød, tilvirket af muggent Meel eller Sligt; det ville Bagerne for Fremtiden ikke saa let kunne gjøre, naar de mere blive tilskyndede til at gjøre Alt for at holde de nye Concurrerter borte. Rugbrødet kjøbes desuden ogsaa deels langt billigere, deels langt bedre fra Landet, og det vil atter bevirke, at Bagerne anvende mere Flid og lægge mere Vind paa at kjøbe tør Sæd, tør Rug, for derved at skaffe et bedre Stykke Brød og saaledes modstaae Concurrencen fra Landet. Men derfor mener jeg ogsaa, det er godt, at det fæer i alle mulige Retninger, saa at Tilvirkningen af Brød kan fæe af hvilken som helst Slags Sæd, Landet selv producerer og indfører. Der er ingen Tvivl om, at dette vil stille sig noget forunderligt for de næringsdrivende Bagerne i Kjøbstæderne, derom er jeg overbevist; men jeg er ogsaa fuldkommen overbevist om, at det ikke alene vilde være til deres egen Fordeel, men ogsaa til Publicums, og jeg skulde dog troe, at Publicums Fordeel maatte gaae lidt foran Bagerens Interessse. Jeg troer, at Bagerne ville drives fremad i den Grad, at de ville opofre Alt, for med Sandhed at kunne sige: „Det Brød, der tilvirkes her i Kjøbstæderne er langt bedre end det, der tilvirkes paa Landet“. Om de sige dette eller ikke, er forøvrigt ligegyldigt, naar de blot give Beviis paa, at deres Handlinger ere saadanne, at deres Brød er bedre end det, der tilvirkes paa Landet; thi da mener jeg, at Publicum har nydt et stort Gode. Jeg er vel ganske enig med den høitærede Indenrigsminister i, at man skal see at vedligeholde Alt, hvad der kaldes Kjøbstadrettigheder; men jeg er ikke enig med ham, naar han mener, at dette Lovforslag gjør Indgreb i Kjøbstædernes Rettigheder. Jeg troer ikke, at jeg, fordi jeg er bosat i en

Kjøbstad og der ernærer mig, derfor skulde være berettiget til at vise Alt bort og sige til Bønderne: „J maae ikke komme tiltorvs med Brød; J maae ikke bringe Gders Varer i forædlet Tilstand hertil“. Jo, lad dem kun komme! I Kjøbstæderne kan man bage lettere, naar man kun vil. Men de fleste ville ikke og Mange have maaskee ikke Gyne dertil, deri stikker det; men i Almindelighed og som oftest ville de ikke, fordi de have et for let Erhverv, og kunne byde Publicum, hvad de ville. Derfor troer jeg virkelig, at Loven i den Skikkelse, hvori den her foreligger, er i den allerbedste Skikkelse, som tænkes kan, og jeg troer, at alle Indskrænkninger i saa Henseende bør bortfalde. „Brød, tilvirket af alle mulige Slags Sædarter“, er den rette Benævnelse, det er netop den Benævnelse, jeg helst skulde ønske stod i Loven — det staaer der ogsaa nu, men saaledes som den fremkom i sin første Skikkelse, mener jeg virkelig, den var altfor indskrænket.

Besæfely: Den meget ærede Indenrigsminister har henledet Opmærksomheden paa den Forandring, som nærværende Lovforslag er undergaaet ved tredie Behandling i Folkethinget, og har udtalt sig derimod. Saavidt jeg opfattede den meget ærede Ministers Mening, paaberaabte han sig til Fordeel for den Anskuelse, han udtalte, et juridisk Argument, hentet fra en kongl. Resolution af 28de Juli 1796, hvorved det er tilladt, at Enhver kan nedsette sig som Rugbrødsbager paa Landet, hvilket derimod ikke skulde være Tilfældet med Hvedebrødsbagerne, og det skulde derfor være et Spørgsmaal, hvorvidt nærværende Lovforslag, skjøndt det giver Tilladelse til at faldholde Brød, ogsaa skulde give Tilladelse til Enhver paa Landet til at forbage det. Jeg er ikke Jurist nok, navnlig i denne specielle Retning, til at jeg tør indlade mig paa denne Dvæstion. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at det var dog kun en Tvivl, den meget ærede Minister udtalte, og indtil det er afgjort, om denne Rettighed ikke med det Samme bliver givet, forekommer det mig dog, at man kan blive staaende ved Affattelsen af Lovforslaget, som den er. Det andet Argument, som den meget ærede Minister paaberaabte sig, var Hensynet